

ACC. N.R. M.6360:1-4

Landskap: Småland. Upptecknat av: Folke Neij,
Härad: Tveta. Adress: Bankeryd.
Socken: Bankeryd. Berättat av: Hulda Gustafsson,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1869 i Bankeryd.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H.C. 10. H A V R E O D L I N G.

1.

ACC. N:R. M. 6360.1

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av: .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H A V R E O D L I N G .

Olika havresorter. "Då bli' många gånge' mer nu än förr.
(flere gånger större skörd av havren). I min ba'ndom va'
då spethavvre å svatthavvre. Spethavvren trivvdes i mage't.
Di hade inte sto't annat än spethavvre. Han va' tönn å
speti'er, minn're malle i'en, å möe klenare strå". (jäm-
fört med nutida vithavre). "Svatthavvren va' krafti'are".
(Den fordrade också bättre jord).

Utsädet var av egen skörd i regel.

Inga andra namn på den här vanliga havren än de ovan upp-
givna.

"Postäjhavvre" förekom senare men endast sällan.

2.

ACC. N:R.

M. 6360:2

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På fråga, om någon odlar "spethavvre" nu, svaras:

"Ja' knappt tro' dä". De förädlade sorterna togo överhanden redan i medd.:s ungdom.

Havrejorden. "Förr va' dä så mage't överallt. Han feck ju all'ringa (aldrig någon) jössel, havvren, utan den geck åt te rågen". Man växlade med sädesslagen ibland.

Även odlade man i mossar och kärr ("mössahavvre").

Sådden. Man sådde i Maj. Utsädet bars i "e' såskäppa".

Det såddes "för hänn'". "Sömma kunne ju så mä bägge hänn'era, men di meste mä e' hänn'". Åsså va' dä ju en te å fjärja". (d.v.s. draga ränder i jorden till ledning för den som sådde). En man drog då efter sig en hacka med långt skaft, "e' fjärjehacka".

3.

ACC. N:R. M. 6360:3

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skörden. Att havren var mogen, såg man därpå, att "han ble' viter". Om mejningen: "All'ri' utan mä lie i min ti'". Till band om kärvarna tog man "uttå havvren. En feck röska 8pp strå'a, s8m en gjo'de bänn å. Han va' fö' k8tt anna's". - "Röska 8pp?" - "Ja, så en feck rota mä!" - (d.v.s. man drog upp med roten de strån, man skulle ha' till band, och ruskade av jorden). "Dä va' en sä'skelt nöck på dä dära". (Till knytningen av bandet fordrades en särskild färdighet). Om uppställning till tork: "Di kra-kade'n". Havren inkördes i "arka" (höskrinda) och lades i "ståla'" (varv). "I min ba'ndom va' da te å hänn'tröska. Dä va' di 8ppe i otta' å trask". Till tröskning lade man fram "ett läjjer" i sänder.

4.

ACC. N:R. M. 63604

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Havrens användning. Huvudsakligen "fo'rade di 8pp'en på hästa'. Åsså bakade di havvrabrö' å blånnebrö'". (Det förre av endast havre, det senare av hälften havre, hälften råg). Båda sorterna voro i form av "h8lkaker", runda kakor med hål i mitten. De naggades med en gaffel.